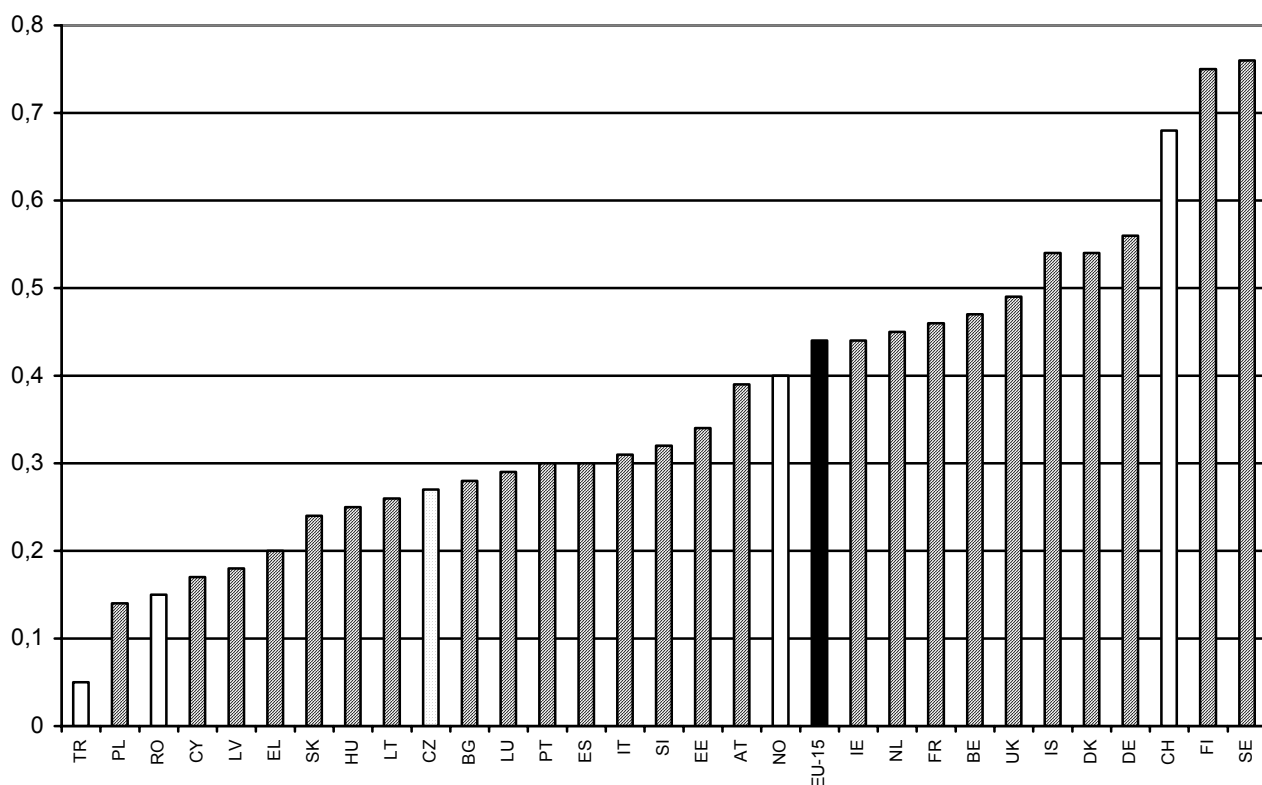

IV.
PŘÍLOHY
NÁRODNÍ INOVAČNÍ POLITIKY
ČESKÉ REPUBLIKY NA LÉTA 2005 - 2010

Graf č. 1 Souhrnný inovační index (SSI – Summary Innovation Index)

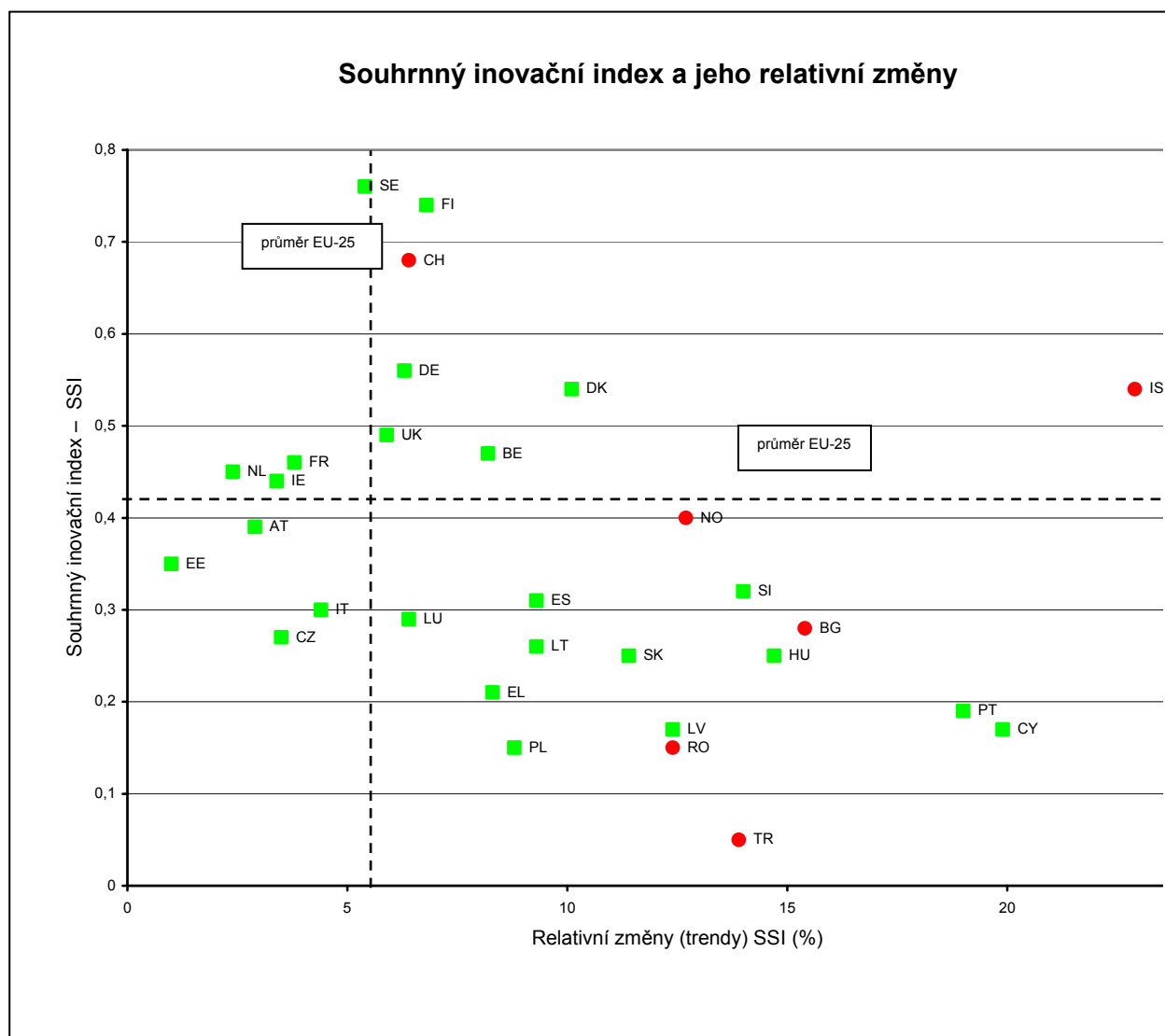
Zdroj dat: European Innovation Scoreboard 2004, SEC (2004) 1475, 19. 11. 2004

Legenda: AT-Rakousko, BE-Belgie, BG-Bulharsko, CY-Kypr, CZ-Česko, DE-Německo, DK-Dánsko, EE-Estonsko, EL-Řecko, ES-Španělsko, FI-Finsko, FR-Francie, HU-Maďarsko, CH-Švýcarsko, IE-Irsko, IT-Itálie, IS-Island, LT-Lotyšsko, LU-Lucembursko, LV-Litva, NL-Nizozemsko, NO-Norsko, PL-Polsko, PT-Portugalsko, RO-Rumunsko, SE-Švédsko, SI-Slovinsko, SK-Slovensko, TR-Turecko, UK-Spojené království

šrafovaně – země EU, prázdné sloupce – země mimo EU, černě – průměr EU-15, tečkovaně – ČR

Souhrnný inovační index se stanovuje výpočtem ze souboru ukazatelů uvedených na tabulkách č. 3 (Lidské zdroje – 5 ukazatelů), č. 4 (Tvorba poznatků – 6 ukazatelů), č. 5 (Transfer a využití poznatků – 6 ukazatelů) a č. 6 (Inovace: financování, výstupy, trhy – 11 ukazatelů). Podrobnosti jsou uvedeny ve zdroji dat.

Graf č. 2 Souhrnný inovační index (Summary Innovation Index – SSI) a jeho relativní změny

Zdroj dat: European Innovation Scoreboard 2004, SEC (2004) 1475, 19. 11. 2004

Legenda: AT-Rakousko, BE-Belgie, BG-Bulharsko, CY-Kypr, CZ-Česko, DE-Německo, DK-Dánsko, EE-Estonsko, EL-Řecko, ES-Španělsko, FI-Finsko, FR-Francie, HU-Maďarsko, CH-Švýcarsko, IE-Irsko, IT-Itálie, IS-Island, LT-Lotyško, LU-Lucembursko, LV-Litva, NL-Nizozemsko, NO-Norsko, PL-Polsko, PT-Portugalsko, RO-Rumunsko, SE-Švédsko, SI-Slovinsko, SK-Slovensko, TR-Turecko, UK-Spojené království

Tučně čárkované čáry – průměrné hodnoty EU-25

Souhrnný inovační index se stanovuje výpočtem ze souboru ukazatelů uvedených na tabulkách č. 3 (Lidské zdroje – 5 ukazatelů), č. 4 (Tvorba poznatků – 6 ukazatelů), č. 5 (Transfer a využití poznatků – 6 ukazatelů) a č. 6 (Inovace: financování, výstupy, trhy – 11 ukazatelů). Podrobnosti jsou uvedeny ve zdroji dat.

Tab.č.1: Souhrnný index růstu konkurenceschopnosti – 2001 až 2003 (pořadí v souboru 102 zemí¹⁾)

	2001	2002	2003
Finsko	1	1	1
Dánsko	14	4	4
Francie	20	28	26
Německo	17	14	13
Nizozemsko	8	13	12
Rakousko	18	18	17
Řecko	36	31	35
Spojené království	12	11	15
Česko	37	36	39
Maďarsko	28	29	33
Polsko	41	50	45
Slovensko	40	46	43
Slovinsko	31	26	31
USA	2	2	2
Japonsko	21	16	11

Zdroj: Global Competitiveness Report 2004 – pro Světové ekonomické fórum

1) V letech 2001 a 2002 byl počet hodnocených zemí nižší.

Tab.č.2 Souhrnná konkurenceschopnost (pořadí ve skupině 60 zemí¹ a regionů)

	2001	2002	2003	2004
Finsko	5	3	3	8
Dánsko	15	6	5	7
Francie	25	25	23	30
Německo	13	17	20	21
Nizozemsko	6	4	13	15
Rakousko	14	15	14	13
Řecko	31	36	42	44
Spojené království	17	16	19	22
Česko	35	32	35	43
Maďarsko	30	30	34	42
Polsko	47	45	55	57
Slovensko	41	38	46	40
Slovinsko	38	35	40	45
USA	1	1	1	1
Japonsko	23	27	25	23

Zdroj: The World Competitiveness Yearbook 2004

1) 60 zemí bylo hodnoceno jen v roce 2004, v předcházejících letech byly počty zemí nižší.

Tab.č.3 Lidské zdroje (hodnocení podle Evropského inovačního zpravodaje)

	EU15	FI	DK	F	DE	NL	A	UK	CZ	HU	SK	SI	US
Absolventi přírodovědných a technických (V&T) oborů ¹⁾	11,3	16,0	11,1	19,6	8,0	6,1	7,2	19,5	5,6	3,7	7,4	8,2	10,2
Obyvatelstvo s VŠ vzděláním ²⁾	21,5	32,4	27,4	23,5	22,3	24,9	16,9	29,4	11,8	14,1	10,8	14,8	37,3
Celoživotní vzdělávání ³⁾	8,4	18,9	18,4	5,0	5,2	16,4	7,5	22,3	6,0	3,3	9,0	5,1	-
Zaměstnanost ve zprac. průmyslu se střední a špičkovou úrovní technologií ⁴⁾	7,41	7,39	6,33	5,35	11,4	4,49	6,59	6,72	8,94	8,5	8,21	9,28	-
Zaměstnanost ve službách se špičkovou úrovní technologií ⁵⁾	3,57	4,74	4,74	2,50	3,33	4,40	3,47	4,47	3,09	3,06	2,83	2,35	-

Zdroj dat: European Innovation Scoreboard 2003

Tučné písmo: o více než 20 % lepší než průměr EU-15

Kursiva: o více než 20 % horší než průměr EU-15

Normální písmo: v pásmu průměr EU-15 plus, minus 20 %

- 1) Podíl absolventů přírodovědných a technických studijních programů na vysokých školách na celkovém počtu obyvatelstva ve věkové kategorii 20–29 let (v %).
- 2) Podíl obyvatelstva s vysokoškolským vzděláním na celkovém počtu obyvatelstva ve věkové kategorii 25–64 let (v %).
- 3) Podíl zaměstnanců, kteří v posledním čtyřech týdnech od termínu průzkumu zúčastnili nějaké aktivity celoživotního vzdělávání z celkového počtu zaměstnanců ve věkové kategorii 25–64 let (v %).
- 4) Podíl na celkové zaměstnanosti ve zpracovatelském průmyslu (v %).
- 5) Podíl na celkové zaměstnanosti ve službách (v %).

Tab. č.4 Tvorba poznatků (hodnocení podle Evropského inovačního zpravodaje)

	EU15	FI	DK	F	DE	NL	A	UK	CZ	HU	SK	SI	US	JP
Veřejné výdaje na VaV (% HDP)	0,69	1,02	0,75	0,83	0,73	0,83	0,65	0,65	0,52	0,57	0,22	0,69	0,76	0,81
Výdaje podnikové sféry na VaV (% HDP)	1,30	2,47	1,65	1,37	1,76	1,08	1,13	1,19	0,78	0,38	0,45	0,94	2,04	2,28
Přihlášky patentů high-tech u EPA	31,6	136,1	42,1	30,3	48,8	68,8	18,8	35,6	0,7	4,3	1,1	8,6	57,0	44,9
Přihlášky patentů high-tech u USPTO	12,4	41,6	22,7	14,0	16,4	18,6	8,1	15,1	0,3	0,3	0,2	0,5	91,9	80,0
Přihlášky patentů u EPA	161,1	337,8	211,0	145,3	309,9	242,7	174,2	133,5	2,4	19,0	6,1	40,7	169,8	147,7
Přihlášky patentů u USPTO	80,1	156,1	106,0	76,5	147,4	98,5	82,6	77,2	1,4	7,3	0,7	13,1	322,5	265,2

Zdroj dat: European Innovation Scoreboard 2003

Tučné písmo: o více než 20 % lepší než průměr EU-15

Kursíva: o více než 20 % horší než průměr EU-15

Normální písmo: v pásmu průměr EU-15 plus, minus 20 %

Pozn.: Přihlášky patentů jsou uváděny v počet/mil. obyv.

Tab. č.5 Transfer a využití poznatků (hodnocení podle Evropského inovačního zpravodaje)

	EU15	FI	DK	F	DE	NL	A	UK	CZ	SK	SI
MSP ve zprac. průmyslu s vlastními inovacemi	37,4	40,9	16,7	33,5	55,1	42,5	35,5	24,8	25,8	14,1	22,0
MSP ve službách s vlastními inovacemi	28,0	34,9	15,4	23,9	43,9	28,1	36,4	18,7	22,7	10,0	12,7
MSP ve zprac. průmyslu se spoluprací na inovacích 1)	9,4	22,0	18,9	12,3	10,9	11,1	7,4	9,6	5,8	4,4	8,4
MSP ve službách se spoluprací na inovacích 1)	7,1	18,3	12,7	5,4	8,4	8,5	10,1	7,6	5,2	1,6	4,4
Náklady na inovace ve zprac. průmyslu 2)	3,45	3,91	0,95	3,08	4,71	3,07	2,83	2,96	1,5	8,8	4,2
Náklady na inovace ve službách 2)	1,83	0,96	0,36	1,57	1,64	0,79	0,92	1,39	0,7	7,5	2,6

Zdroj dat: European Innovation Scoreboard 2003

Tučné písmo: o více než 20 % lepší než průměr EU-15

Kursiva: o více než 20 % horší než průměr EU-15

Normální písmo: v pásmu průměr EU-15 plus, minus 20 %

Pozn.: MSP – malé a střední podniky.

1) Podíly MSP příslušné kategorie na celkovém počtu MSP ve zpracovatelském průmyslu popřípadě ve službách (v %).

2) Náklady na inovace v procentech obrátu ve zpracovatelském průmyslu popřípadě ve službách.

Tab.č.6 Inovace: financování, výstupy, trhy (hodnocení podle Evropského inovačního zpravodaje)

	EU15	FI	DK	F	DE	NL	A	UK	CZ	HU	SK	SI	US
Investice rizikového kapitálu do oblasti high-tech ¹⁾	45,4	57,5	31,0	70,7	-	35,1	55,7	30,5	-	1,6	-	-	-
Investice rizikového kapitálu do ranných fází podniků (% HDP)	0,037	0,087	0,080	0,035	0,042	0,044	0,017	0,047	0,019	0,015	0,012	-	0,218
Podíl odbytu tržních novinek ve zpracovatelském průmyslu ¹²⁾	10,5	27,2	14,3	9,5	7,1	-	8,4	9,5	2,7	-	-	-	-
Podíl odbytu tržních novinek ve službách ³⁾	7,5	12,2	7,5	5,5	3,7	-	4,3	-	3	-	-	-	-
Podíl odbytu firemních novinek ve zpracovatelském průmyslu ⁴⁾	28,6	31,1	24,2	17,5	40,3	23,8	23,1	-	3,5	-	-	-	-
Podíl odbytu firemních novinek ve službách ⁵⁾	18,8	18,8	18,4	17,1	16,4	13,9	12,8	-	4,1	-	-	-	-
Přístupy na internet a využití internetu ⁶⁾	0,51	0,76	0,93	0,5	0,66	0,74	0,68	0,53	0,13	-	-	0,33	0,73
Náklady na ICT (% HDP)	7,0	6,8	7,4	7,4	6,9	8,3	6,3	8,6	9,5	8,9	7,5	4,7	8,2
Podíl přidané hodnoty ve zpracovatelském průmyslu s vysokou úrovní technologií ⁷⁾	14,1	24,9	15,0	18,3	11,9	12,1	11,5	18,8	-	14,9	-	15,9	23,0
Přírůstky počtu MSP ve zpracovatelském průmyslu ⁸⁾	12,7	12,5	12,7	-	-	12,8	-	16,0	-	-	-	-	-
Přírůstky počtu MSP ve službách ⁹⁾	16,6	15,8	20,4	-	-	18,5	-	20,2	-	-	-	-	-

Zdroj dat: European Innovation Scoreboard 2003

Tučné písmo: o více než 20 % lepší než průměr EU-15

Kursiva: o více než 20 % horší než průměr EU-15

Normální písmo: v pásmu průměr EU-15 plus, minus 20 %

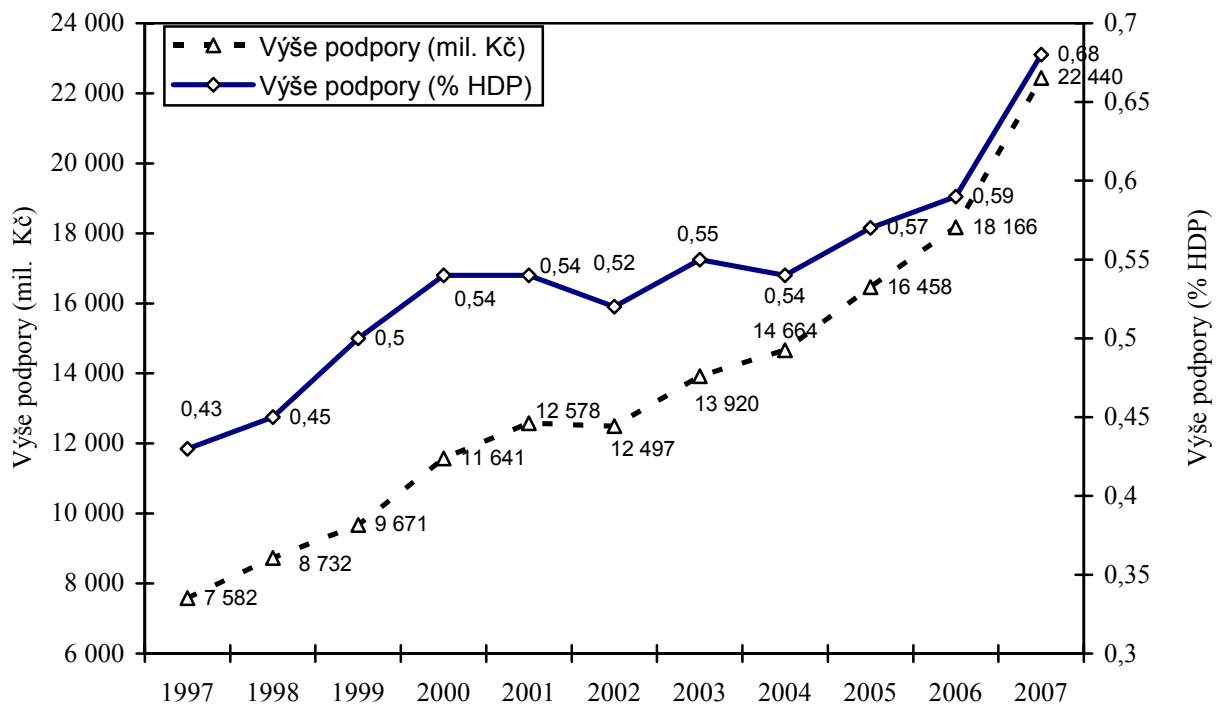
- 1) Podíl z celkových investic rizikového kapitálu (v %).
- 2) Podíl obratu tržních novinek z celkového obratu zpracovatelského průmyslu (v %).
- 3) dtto ve službách (v %).
- 4) Podíl obratu firemních novinek z celkového obratu zpracovatelského průmyslu (v %)
- 5) dtto ve službách (v %).
- 6) Složený indikátor: z podílu domácností připojených na internet v procentech celkového počtu domácností (přístupy) a z podílu MSP s vlastní webovou stránkou v procentech celkového počtu MSP (využití).
- 7) Podíl na celkové přidané hodnotě ve zpracovatelském průmyslu (v %). Ekonomická přidaná hodnota (Economic Value Added – EVA) v zahraničí velmi často používaný ukazatel pro hodnocení výkonnosti podniků. EVA je definována jako rozdíl provozního hospodářského výsledku po zdanění a nákladů na kapitál.
- 8) Přírůstky počtu MSP ve zpracovatelském průmyslu (v % celkového počtu MSP).
- 9) dtto ve službách (v % celkového počtu MSP).

Tab. č. 7 Srovnání s průměrem EU-15 (hodnocení podle Evropského inovačního zpravodaje)

	Počet hodnocených ukazatelů	Počet ukazatelů lepších než EU-15 plus 20 %	Počet ukazatelů v pásmu EU-15 plus nebo minus 20 %	Počet ukazatelů horších než EU-15 minus 20 %
Finsko	28	19	8	1
Dánsko	28	14	11	3
Francie	26	5	15	6
Německo	25	11	10	4
Nizozemsko	26	8	13	5
Rakousko	26	4	13	9
Řecko	25	3	4	18
Spojené království	25	10	11	4
Česko	24	2	2	20
Maďarsko	15	1	4	10
Slovensko	19	2	3	14
Slovinsko	20	3	3	14
USA	12	8	4	-
Japonsko	10	8	2	-

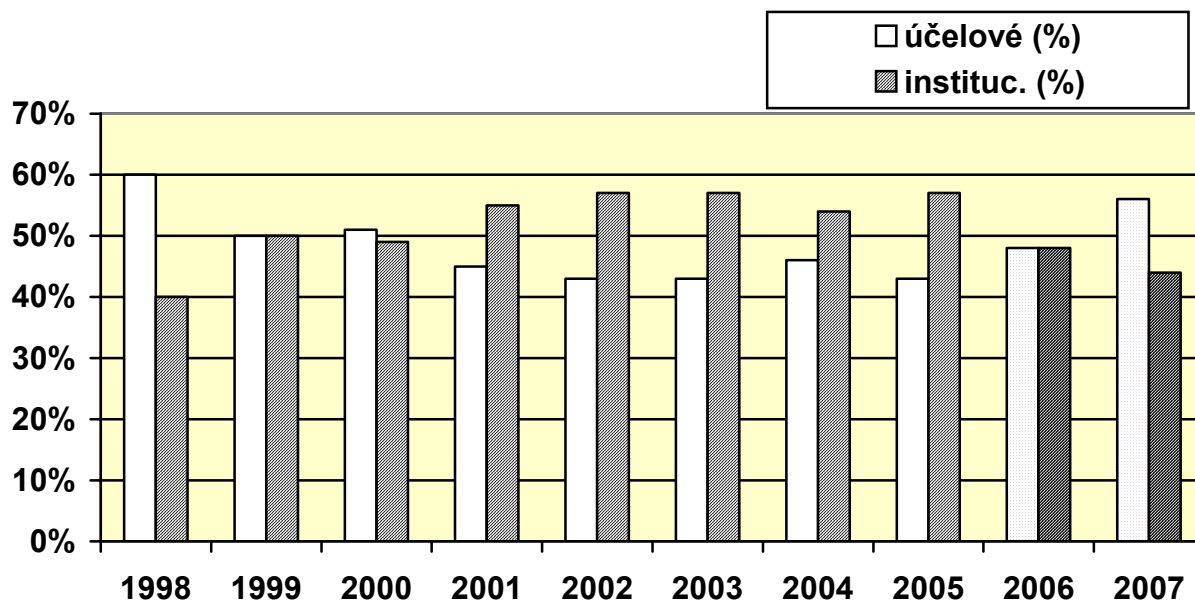
Zdroj dat: European Innovation Scoreboard 2003

Graf. č. 3 Vývoj celkové podpory VaV v ČR z veřejných prostředků do roku 2005 a výhledu do roku 2007 (mil. Kč a % HDP)

Zdroj dat: Státní rozpočet České republiky, roky 1997–2005; roky 2006 a 2007 rozpočtový výhled

Graf č. 4 Výdaje na VaV – podíly účelových a institucionálních prostředků z celkových veřejných výdajů na VaV (%)

Zdroj dat: Analýza stavu výzkumu a vývoje v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2004; výdaje státního rozpočtu na VaV v letech 2005–2007

Výsledky šetření Českého statistického úřadu o inovacích

V dubnu 2005 zveřejnil ČSÚ zprávu o výsledcích šetření o inovacích, které proběhlo v roce 2003. Metodologie sběru a zpracování vycházela z Oslo manuálu a byla v plném souladu s metodologií a doporučeními EUROSTATu. První šetření o inovacích provedl ČSÚ v roce 2001, další šetření bude provedeno v roce 2006.

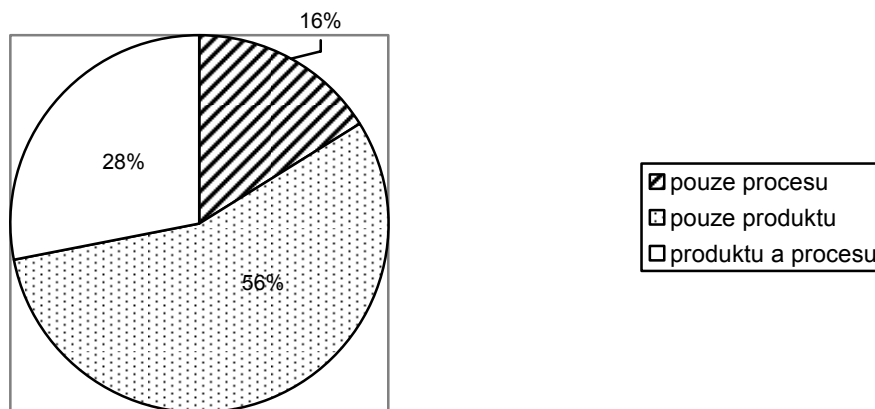
V šetření bylo osloveno 4 678 zpravodajských jednotek podnikatelského sektoru, z nichž odpovědělo téměř 3 800 zpravodajských jednotek.

ČSÚ ve své zprávě uvádí, že v ČR bylo ve sledovaném období zjištěno celkem **25,9% inovujících podniků**, tj. těch, které zavedly během let 2002-2003 inovaci produktu nebo procesu. **Inovaci produktu zaznamenalo 21,7% a procesní inovaci 11,7% respondentů.** Přitom do sféry zpracovatelského průmyslu patřilo 28,4% inovujících subjektů a do oblasti služeb pak 22,8% inovujících subjektů.

Podíl inovujících podniků v ČR je výrazně nižší než u členských zemí bývalé EU-15. V počtu inovací je ČR pod průměrem těchto zemí. V zemích EU-15 je statistické šetření o inovacích (CIS) prováděno s periodicitou čtyř let. Z důvodu rozdílné periodicity šetření zatím nejsou dostupná aktuální data za ostatní členské země EU pro srovnání.

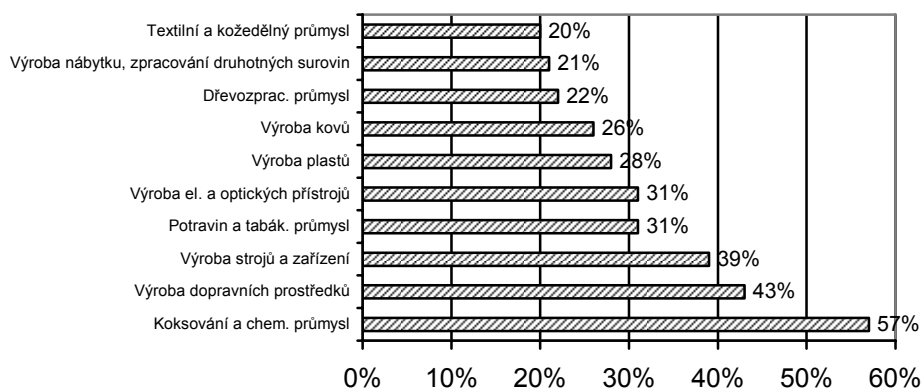
Dále jsou uvedeny vybrané diagramy a komentáře ze zprávy ČSÚ.

Graf č. 5 Struktura inovujících subjektů v ČR v r. 2002-2003 podle druhu inovace

Zdroj dat: ČSÚ; Šetření o inovacích, duben 2005

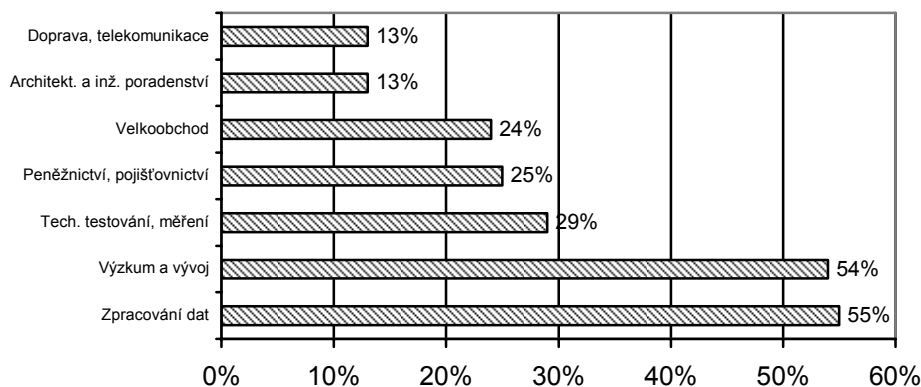
**Graf č. 6 Podíl inovujících ekonomických subjektů
vybraných odvětví zpracovatelského průmyslu z celkového
počtu subjektů daného odvětví**

Zdroj dat: ČSÚ; Šetření o inovacích, duben 2005

Největší podíl inovací ve zpracovatelském průmyslu mají ekonomické subjekty spadající do odvětví chemického průmyslu a výroby koksů (57 %), nejmenší pak textilní a kožedělný průmysl.

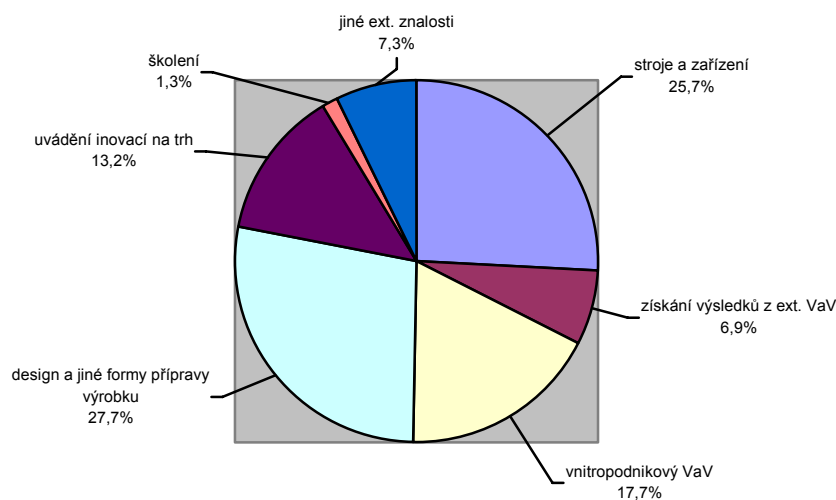
**Graf č. 7 Podíl inovujících ekonomických subjektů
vybraných odvětví ze sektoru služeb z celkového počtu
subjektů daného odvětví**

Zdroj dat: ČSÚ; Šetření o inovacích, duben 2005

Ve službách je největší podíl novátorů v oblasti zpracování dat (55 %), nejmenší pak v dopravě a telekomunikacích (13 %). Vysoký podíl zaznamenalo také odvětví výzkumu a vývoje (54 %).

Graf č. 8 Struktura nákladů na inovace v ČR v r. 2003

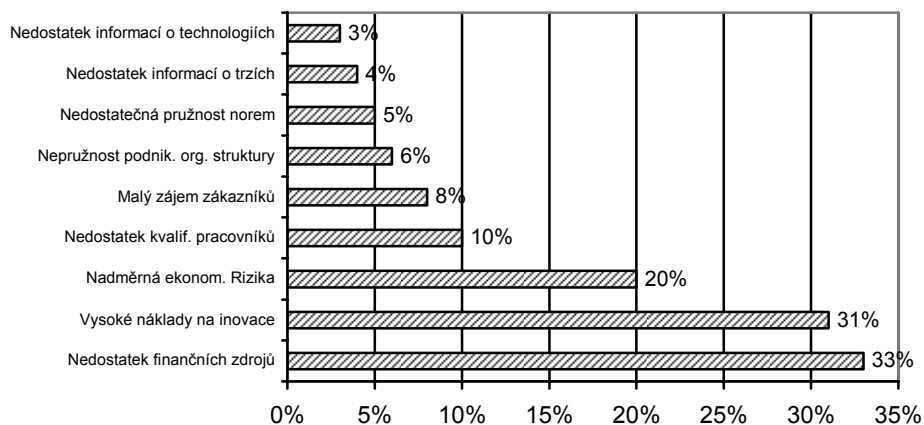

Zdroj dat: ČSÚ; Šetření o inovacích, duben 2005

Celkové náklady na inovace činily v roce 2003 v celé ČR více než 46 mld. Kč, což představuje 1,6% z celkových tržeb inovujících subjektů v uvedeném roce. Nejvíce - 34% - tvořily výdaje na pořízení strojů a zařízení speciálně určených pro zavádění inovovaných produktů a/nebo procesů. Významnou položku - více než 23% - tvořily náklady na vnitropodnikový VaV, což je jakákoliv tvůrčí činnost prováděná za účelem získání a využití poznatků pro vývoj inovací.

Všichni respondenti byli též dotazováni na případné omezující faktory se kterými se potýkaly v letech 2002-2003 v oblasti inovací. Výsledky viz graf č. 8 na další straně. Nejvíce ekonomických subjektů považovalo za vysoce omezující především ekonomické faktory. Shodně označily podniky inovačně aktivní i bez inovační aktivity za největší překážku nedostatek finančních zdrojů (33% u inovujících subjektů a 38% u neinovujících subjektů), vysoké náklady na inovace (31%; 38%) a s tím zřejmě spojená nadměrná ekonomická rizika (20%; 25%). Byly to tedy převážně ekonomické faktory, se kterými se podniky potýkaly při zavádění inovací, čímž byl potvrzen trend, který se objevil v minulém šetření. Nejmenší překážku na tomto poli spatřují podniky v malé informovanosti o technologiích a o trzích.

Graf č. 9 Faktory bránící rozvoji inovací u inovačních podniků v letech 2002–2003

Zdroj dat: ČSÚ; Šetření o inovacích, duben 2005

V závěru své zprávy ČSÚ uvádí. Data získaná na základě odpovědí cca 3800 zpravodajských jednotek podávají dobrý obraz o inovačním prostředí v ČR v období před vstupem země do struktur EU. Získané údaje potvrzují skutečnost, že české firmy zaostávají v míře inovací za zeměmi EU. Hlavní příčinou tohoto stavu je přetrvávající špatná ekonomická situace mnoha podniků a s tím související nedostatek finančních prostředků nutných k zavádění inovačních produktů na trh. Bez zvýšení inovační potenciálu přitom nelze dosáhnout zlepšení konkurenční schopnosti vlastních výrobků a služeb na domácích i zahraničních trzích, a tím i zvýšení ekonomického potenciálu země.

Další šetření o inovacích proběhne v roce 2006 a bude realizováno podle nové metodologie Eurostatu.